EPI-NYT
SUNDHEDSSTYRELSENS MELDESYSTEM FOR SMITSOMME SYGDOMME

Redaktør: Tove Rønne
Statens Serum Institut • Artillerivej 5 • 2300 København S
Tel: 3268 3268 • Fax: 3268 3868
www.ssi.dk • serum@ssi.dk • ISSN: 1396-8599
Epidemiologisk afd.: Telefontid 8.30-11.00 og 14.00-15.00

LEGIONELLA-INFEKTIONER 1998

Uge 2, 2000

Anmeldte tilfælde

I 1998 blev der i alt anmeldt 93 tilfælde af legionella-pneumoni fordelt på 33 kvinder og 60 mænd i alderen fra 21 til 85 år, gennemsnit 60,4 år. Diagnosen var verificeret for 84 af de anmeldte tilfælde. Laboratorieresultater støttede diagnosen hos ni patienter uden at være konklusive. Femten tilfælde var relateret til udlandsrejse, heraf ni til middelhavslandene. Ét tilfælde formodes at være del af et større udbrud i Paris i juni-juli. Elleve tilfælde var sikkert eller sandsynligt nosokomielle, og ni var muligt nosokomielle, hvilket er en fordobling i forhold til 1996/97, men på samme niveau som i 1994/95, EPI-NYT 24/96 og 43/98. Stigningen kan delvis forklares ved, at der i 1998 blev erkendt to hospitalsudbrud med i alt seks anmeldte tilfælde. Det ene udbrud omfattede desuden to tilfælde fra 1999.

En disponerende faktor var kendt i 50 af de anmeldte tilfælde, mens 15 var tidligere raske personer. Mindst 17 personer døde i tilslutning til infektionen, heraf var 10 i forvejen svækkede patienter, to var tidligere raske, og fem tilfælde var uden oplysninger om disponerende faktorer. Amtsfordelingen af de 69 verificerede tilfælde smittet i Danmark fremgår af tabel 1. For hele landet sås et fald i antal anmeldte tilfælde sammenlignet med 1997, mens incidensen lå på samme niveau som gennemsnittet for de fem foregående år, EPI-NYT 43/98. Fra Københavns Kommune, Vestsjællands og Sønderjyllands Amter blev anmeldt et øget antal sammenlignet med 1997.

Tabel 1. Laboratorieverificeret legionella-pneumoni erhvervet i Danmark i 1998. I ( ) antal i 1997

Amt	Antal tilfælde		Incidens pr. mio.
Kbh.'s Kom.	11	(6)	22,5
Frb. Kom.	0	(1)	0
Københavns	5	(7)	8,2
Frederiksborg	5	(6)	13,9
Roskilde	2	(6)	8,8
Vestsjællands	6	(3)	20,5
Storstrøms	3	(3)	11,6
Bornholms	0	(0)	0
Fyns	8	(13)	17,0
Sønderjyllands	5	(1)	19,7
Ribe	1	(2)	4,5
Vejle	0	(4)	0
Ringkøbing	1	(0)	3,7
Århus	12	(19)	19,0
Viborg	1	(2)	4,3
Nordjyllands	8	(9)	16,2
Andet	1	(1)	-
I alt	69	(83)	13,0

Laboratoriepåviste infektioner

De laboratoriepåviste legionella-infektioner er for 1998 opgjort efter samme kriterier som tidligere beskrevet, EPI-NYT 21/95 og 24/96.

Tabel 2. Antal patienter med laboratoriepåvist legionella-infektion 1993-1998

År	Dyrk.	LUT	LAT	PCR	I alt*
1993	6	18	26	-	46
1994	16	60	37	-	77
1995	30	59	52	31	94
1996	22	43	29	31	68
1997	43	78	48	64	123
1998	35	61	28	45	85

* Samme patient kan være positiv i flere analyser

Tabel 2 omfatter kun patienter, fra hvem prøver eller stammer blev modtaget på SSI, herunder også tilfælde, der ikke er modtaget anmeldelse på.

Smitteudredning 1998/99

I 1998/99 er det ved hjælp af molekylærbiologiske typningsmetoder lykkedes at udrede/bekræfte smittekilden for i alt otte tilfælde af dyrkningspåvist legionærsygdom. Seks af tilfældene var nosokomielle, fordelt på fire hospitaler. To var enkeltstående tilfælde, hvor vandet i patienternes hjem var smittekilden.

Meldepligt

Legionella-pneumoni er individuelt anmeldelsespligtig. For 66 af de 84 laboratorieverificerede tilfælde (79%) blev der først modtaget en anmeldelse efter fremsendelse af rykkerskrivelse. Dette er bekymrende, specielt set i lyset af at en voksende andel af legionelladiagnostikken udføres lokalt, og at mulighederne for at rykke for en anmeldelse derfor mindskes. For at bevare en valid overvågning af legionella-pneumoni er det vigtigt, at den behandlende læge straks anmelder tilfældene.

(Søren Uldum, ALMOS,
Solvejg Bang, Epidemiologisk afd.)

PONTIAC FEBER 1999

I sommeren 1999 blev der påvist to udbrud af legionellose/Pontiac feber i forbindelse med brug af spa-bade i udlejningssommerhuse. Ved det første udbrud blev otte personer syge, to blev indlagt, den ene med legionella-pneumoni.

Ved det andet udbrud blev fem syge med Pontiac feber efter at have badet i et spa-bad, hvor der blev påvist højt kimtal af L. pneumophila. Alle fem blev indlagt til observation. Af de i alt 13 syge var fem børn, som generelt havde et mildere sygdomsforløb end de voksne. Begge udbrud skyldtes, at spa-badene ikke var vedligeholdt med baktericide midler. Negativ legionella urintest (LUT) udelukker ikke legionellasmitte, hvorfor legionella-antistoftest (LAT) er den bedste metode til at bekræfte diagnosen Pontiac feber.

(Søren Uldum, ALMOS)

UDBRUD AF LEGIONÆRSYGDOM I HOLLAND OG BELGIEN 1999

I 1999 har der været to store udbrud af legionærsygdom i forbindelse med udstillinger af spa-bade i Holland, EPI-NYT 15/99, og Belgien. I Holland blev 242 personer syge, hvoraf 28 døde. Et lignende udbrud fandt sted i Belgien, hvor en udstilling i perioden 29. oktober til 7. november blev besøgt af mere end 60.000 personer. Aktuelt er meldt om 80 personer med kliniske symptomer på legionærsygdom, diagnosen er verificeret hos 13 personer, hvoraf 4 er døde. Der er ikke anmeldt danske tilfælde med relation til de to udbrud.

(Solvejg Bang, Epidemiologisk afd.)

INFLUENZA

Via sentinelovervågningen rapporteres om forekomst af influenza svarende til nogenlunde samme niveau som sidste uge (se bagsiden). Rapporterne tyder ikke på en igangværende landsdækkende epidemi, men der kan fortsat være tale om en mulig begyndende epidemi.

Til og med uge 1 er i alt modtaget 69 prøver via sentinelsystemet. Der er fundet 13 influenza A-isolater, hvoraf 10 er subtypet som influenza A/Moscow/10/99-A/Sydney/5/97 (H3N2)-like.

Vaccinen for 1999/2000 medfører også immunitet overfor den fundne influenzatype.

(Steffen Glismann, Epid. afd.,
Per Chr. Grauballe, Virologisk afd.)

12. januar 2000

Patienter med påvist infektion med streptokokker isoleret fra blod og spinalvæske

4. kvartal 1999 sammenlignet med samme periode de to foregående år

		1999				1998	1997
		< 2 år	2-59 år	60 år +	I alt		
Oktober	S. pneumoniae	5	14	35	54	58	92
	Gr. A strep.	-	4	1	5	8	8
	Gr. C strep	-	-	-	-	1	2
	Gr. G strep.	-	-	5	5	5	11
November	S. pneumoniae	9	23	51	83	84	82
	Gr. A strep.	-	3	1	4	4	3
	Gr. C strep	-	-	-	-	1	1
	Gr. G strep.	-	5	6	11	6	4
December	S. pneumoniae	2	24	54	80	125	131
	Gr. A strep.	1	3	5	9	12	11
	Gr. C strep	-	3	-	3	3	-
	Gr. G strep.	-	-	4	4	6	8
4. kvartal	S. pneumoniae	16	61	140	217	267	305
	Gr. A strep.	1	10	7	18	24	22
	Gr. C strep	-	3	-	3	5	3
	Gr. G strep.	-	5	15	20	17	23

(Streptokokafd.)

Influenzaaktivitet i sentinelovervågning

Konsultationsprocent pr. uge 1998/1999/2000

Sentinel: Influenzakonsultationer i % af det samlede antal konsultationer

Basiskurve: Forventet frekvens influenza-konsultationer under ikke-epidemi

Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi

(Epidemiologisk afd.)